

BİLİŞİM SİSTEMLERİNİN KULLANILMASI SURETİYLE İŞLENEN HIRSIZLIK SUÇLARINDA YETKİLİ MAHKEMENİN BELİRLENMESİ*

Determination of the Competent Court in Theft Crimes Committed through the Use of Information Systems

Metin KAPLAN*

ÖZ

İlk olarak 1960'lı yıllarda ülkemizde kullanılmaya başlanan bilgisayar teknolojisi o günden bugüne kadar çok ciddi değişikliklere uğramış daha önce yalnızca araştırma merkezleri, üniversiteler, kütüphaneler gibi sadece belirli alanlarda karşımıza çıkan bilgisayarların günümüzde artık hayatın her alanında karşımıza çıktığını görmektedir. Bilgisayar alanında yaşanan gelişmelere paralel olarak teknoloji alanında da önemli değişiklikler yaşanmış zaman içerisinde telefon, akıllı telefon ve tablet gibi yeni nesil teknolojik buluşlar hayatımızın merkezine oturmuştur. Teknoloji alanında yaşanan bu gelişmelerle beraber bilgisayar, akıllı telefon veya tabletler aracılığıyla kullandığımız internet bankacılığı, kripto para, borsa vb. dijital uygulamaların kullanımı da günden güne artmaktadır. Bu artışa paralel olarak bu alanda işlenen suçlar ve bu suçların soruşturma ve kovuşturma işlemlerinin yapılması da suçla mücadele noktasında büyük bir önem taşımaktadır. Çalışmamızda günlük yaşamda sıklıkla karşılaştığımız insanlık tarihi kadar eski olan hırsızlık suçunun günümüzdeki işleniş biçimlerinden biri olan bilişim araçlarının kullanılması suretiyle işlenen hırsızlık suçuna değinilecektir. Yine bu suçun soruşturulması ve kovuşturulması noktasında adli merciler arasında ortaya çıkan yer bakımından yetki uyuşmazlıklarına, ceza muhakeme hukukumuzda yer alan yetki kuralları ile ilgili açıklamalar yapılarak değinilecektir. Ayrıca eski ve güncel mevzuat değişiklikleri ile Yargıtay içtihatları ışığında değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bilişim, Hırsızlık, Yer Yönünden Yetki, Mağdurun Yerleşim Yeri, Veri.

* **Gönderi:** 16.03.2025 - **Kabul:** 20.05.2025 | **Received:** 16.03.2025 - **Accepted:** 20.05.2025.

* Dr., Hâkim, Adana Adliyesi, Adana, Türkiye ✉ metinkaplan@gmail.com • **ORCID** 0000-0002-4372-4821.

Atıf Şekli / Cite As: KAPLAN, Metin (2025). Bilişim Sistemlerinin Kullanılması Suretiyle İşlenen Hırsızlık Suçlarında Yetkili Mahkemenin Belirlenmesi. ÇÜHAD, (7), 242-261.

İntihal / Plagiarism: Bu makale bir intihal engelleme yazılımı aracılığıyla denetlenmiş ve en az iki hakem incelemesinden geçmiştir. / This article has been checked via a plagiarism prevention software and reviewed by at least two referees.

Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.
This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

ABSTRACT

First introduced in our country in 1960, computer technology has undergone significant changes over time. While computers were once found only in specific areas such as research centers, universities, and libraries, today, they have become an integral part of all aspects of life. Alongside developments in computing, significant advancements have also occurred in the field of technology. Over time, innovations such as telephones, smartphones, and tablets have become central to our daily lives. With these technological advancements, the use of digital applications such as online banking, cryptocurrency, and stock trading, which we access through computers, smartphones, or tablets, has been increasing daily. In parallel with this rise, crimes committed in this field and the investigation and prosecution of such crimes have become crucial in the fight against crime. This study will focus on the crime of theft, one of the oldest crimes in human history, and its modern form—committing theft through the use of information technologies. Additionally, jurisdictional disputes that arise among judicial authorities regarding the investigation and prosecution of this crime will be examined. The study will provide an overview of jurisdiction rules under Turkish criminal procedural law, with references to both past and current legislative amendments, as well as precedents set by the Turkish Court of Cassation.

Keywords: Information Technology, Theft, Territorial Jurisdiction, The Domicile of the Victim, Data.

GİRİŞ

1990’lı yıllardan itibaren teknoloji alanında başlayan gelişmeler süreç içerisinde bilgisayar, cep telefonu, akıllı telefon ve tabletler gibi birçok yeniliği de beraberinde getirdi. Teknolojideki gelişmelerle beraber insanların hayatlarında ciddi anlamda değişiklikler yaşandığını görmekteyiz. Bankacılık işlemlerinden, temel ihtiyaçların karşılanması amacıyla yapılan market vb. alışverişlere, işe veya okula gitmek amacıyla kullanılan kamusal araçların biletlerinin kesilmesine kadar günlük yaşamımızın hemen hemen her alanında teknolojik gelişmelerle beraber hayatımıza giren cihazlardan yararlanmaktayız. Bu gelişmelerin mikro ölçekte kişilerin makro ölçekte ise devletlerin işlerini kolaylaştırdığını ifade etmek bile bu gelişmelere paralel olarak teknoloji yani bilişim yoluyla işlenen suçlarda da sayıca ve çeşitlilik bakımından her geçen yıl artışlar yaşanmaktadır.

Bilişim alanında işlenen suçların sayısının ve çeşitliliğinin artması özellikle devletler bakımından ciddi bir sorun teşkil etmektedir. Bilişim suçları özellikleri itibarıyla soruşturulması ve kovuşturulması en zor suçlar içerisinde yer almaktadır. Ülkemizde bilişim alanında işlenen suçlarla ilgili ilk düzenlemeler 1991 yılında 3756 sayılı kanunla 765 sayılı kanunun ikinci kitabına bazı bilişim suçlarını ihtiva eden onbirinci babına ekleme yapmak suretiyle gelmiştir. Söz konusu düzenleme ile “*Bilgileri otomatik olarak işleme tabi tutmuş bir sistem*” kavramı ilk olarak ceza kanunumuza girmiş ve bilişim alanındaki ilk düzenlemeler söz konusu kanunla yapılmıştır. Süreç içerisinde 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile birlikte bilişim alanında işlenen suçlarla ilgili kanun koyucu kanunilik ilkesine uygun olarak pek çok suç ihtiva etmiş ve bilişim alanında işlenebilecek suçların önüne geçmek istemiştir. Çalışmamızın konusunu oluşturan bilişim sistemlerinden yararlanmak suretiyle hırsızlık suçu ise, 5237

sayılı TCK'nın 142/2-e maddesinde “Bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle” şeklinde düzenlenmiştir.

Bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle işlenen hırsızlık suçunda özellikle cep telefonu, tabletler veya bilgisayarlar yoluyla kullanılan internet bankacılığı kapsamında kişilerin hesaplarında tutulan paraların yine bilişim araçları vasıta kılınarak başka kişi veya kişilerin hesaplarına geçirilmesi cezalandırılmaktadır. Bu suçun işlenmesinden sonra bu suçların nerede işlendiği haliyle bu suçun soruşturmasının veya kovuşturmasının hangi yetkili savcılık veya mahkeme tarafından yapılacağı sorunu da oldukça önemlidir. Her ne kadar 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda suçun işlendiği yerin genel yetkili savcılık veya mahkeme olduğu kabul edilse de bilişim araçlarının artan çeşitliliği ve bu bilişim araçlarını kullanan kişilerin çeşitli sebeplerle yer değiştirmeleri suçun işlendiği yerin tespiti bakımından oldukça önemli sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu suçlarda delil elde etmenin ve sübuta ulaşmanın zorluğu dikkate alındığından yetkili savcılık ve mahkemelerin belirlenmesi yargı mercileri arasında ciddi yetki uyuşmazlıklarına sebebiyet vermektedir. Bu uyuşmazlıkları çözmek amacıyla Yargıtay'ın çeşitli içtihatlar geliştirdiğini ve bu içtihatların süreç içerisinde birbirini ilga ettiğini görmekteyiz. En son kanun koyucu da bu ihtilafları çözmek amacıyla 7331 sayılı kanunla 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 12/6. maddesinde “Bilişim sistemlerinin, banka veya kredi kurumlarının ya da banka veya kredi kartlarının araç olarak kullanılması suretiyle işlenen suçlarda mağdurun yerleşim yeri mahkemeleri de yetkilidir.” şeklinde düzenleme yapmıştır. Bu düzenlemeye rağmen hala yetkili savcılıklar veya mahkemeler arasında bilişim suçlarında yetki uyuşmazlıklarının çıktığı ve bu nedenle yargısal süreçlerin uzadığına tanıklık etmekteyiz.

Açıklananlar kapsamında bu çalışmada, bilişim sistemlerini kullanmak suretiyle işlenen hırsızlık suçuna değinilecek ve bilişim sistemleri kullanılmak suretiyle işlenen hırsızlık suçunun unsurları üzerinde durulacaktır. Akabinde Türk ceza muhakemesi hukukunda yer yönünden yetki kavramı açıklanmaya çalışılacak olup son olarak ise, bilişim sistemleri kullanılmak suretiyle işlenen hırsızlık suçunda yetkili olan savcılık veya mahkemelerin ne şekilde belirleneceği konusuna Yargıtay tarafından yapılan değerlendirmeler göz önüne alınarak değinilecektir.

I. BİLİŞİM SİSTEMLERİNİN KULLANILMASI SURETİYLE HIRSIZLIK SUÇU

A. GENEL OLARAK

Bilişim suçları, suç konusunun maddi olmaması ve bilişim verileri üzerinden işlenebilir olması nedeniyle hukuki problemler ortaya çıkmakta ve madde şeklinde vücut bulan hukuk objeleri ile çalışmaya alışmış olan hukuk sistemleri bakımından bu yönde reformlar yapılması gerekmiştir¹. Ülkemizde ilk bilgisayar kullanımı 1960'lı yıllarda başlanmasına rağmen bilişim alanıyla ilgili düzenlemelerin bilişim alanındaki gelişmelerin takip edilmesinde yaşanan zorluklar nedeniyle 1991

¹ YENİSEY, SİEBER, OKTAY, BAŞER DOĞAN, s. 264.

yılında yapıldığını görmekteyiz². 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu³(TCK)’nın yürürlüğe girmesiyle beraber daha önce 1991 yılında 3756 sayılı kanunla 765 sayılı kanunun ikinci kitabına bazı bilişim suçlarını ihtiva eden onbirinci babına ekleme yapmak düzenlenen bilişim alanında işlenen suçların tanımının ve kapsamının genişletildiğini görmekteyiz.

Bilişim alanında işlenen suçlar; bilişim sistemlerine karşı işlenen suçlar “*Hedef Bilişim Sistemi*” ve bilişim sistemleri ile işlenen suçlar “*Araç Bilişim Sistemi*” olarak iki gruba ayrılabilir⁴. Yine öğretide bilişim suçlarını doğrudan bilişim suçları ve dolaylı bilişim suçları olarak iki gruba ayıran ayrıldığına dair görüşler de mevcuttur⁵. Günümüzde bilişim suçlarına “*İnternet Suçları*” ismi de verilmektedir⁶. Bilişim sistemi tarafından sağlanan hizmetler, depolanan, alınan ve gönderilen veriler ya da donanım olarak ifade edilen bilgisayarların suçun maddi konusunu oluşturduğu suçlar hedef bilişim suçları bir diğer adıyla doğrudan bilişim suçları olarak kabul edilirken; siber terörizm, çocuk pornografisi, nitelikli dolandırıcılık, fikri mülkiyet hakları ihlalleri ve yasadışı maddelerin çevrimiçi satışı gibi suçlar ise araç bilişim suçları yani dolaylı bilişim suçları olarak kabul edilmektedir⁷.

Malvarlığına karşı işlenen suçlar içerisinde kabul edilen ve sadece malın mülkiyetine sahip olanın değil, malın mülkiyetini elinde bulundurmamakla birlikte, malı kullanma yetkisine sahip olanın hakkının⁸ yani zilyetliğin de korunmasını sağlayan 5237 sayılı TCK’nın 141-147. maddeleri arasında düzenlenen hırsızlık suçu içerisinde bilişim sistemlerinin aracı olarak kullanılması suretiyle hırsızlık suçu da düzenlenmiştir⁹. Hırsızlık suçu TCK’nın 141/1. maddesinde “*Zilyedinin rızası olmadan başkasına ait taşınır bir malı, kendisine veya başkasına bir yarar sağlamak maksadıyla bulunduğu yerden alan kimseye bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir.*” şeklinde tanımlanmıştır. Dolaylı veya araç bilişim suçları içerisinde yer alan bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle hırsızlık suçu ise TCK’nın 142/2-e maddesinde “*Bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle...işlenmesi hâlinde, beş yıldan on yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.*” şeklinde düzenlenmiştir. Söz konusu düzenlemeden anlaşılacağı üzere bilişim sistemlerinin aracı olarak kullanılması suretiyle işlenen hırsızlık suçunun bir temel suç olmaktan ziyade hırsızlık suçunda cezanın artırılmasını gerektiren nitelikli hal olarak kabul edilmiştir¹⁰.

² BOZDOĞAN AKBULUT, s. 545.

³ 12.10.2004 tarihli ve 25611 sayılı Resmî Gazete.

⁴ GÖNEN, ULUS, YILMAZ, s. 230.

⁵ İHTİYAROĞLU, s. 407.

⁶ ÖZSOY, s. 297.

⁷ GÖNEN, ULUS, YILMAZ, s. 230; İHTİYAROĞLU, s. 407; MAHMUTOĞLU, s. 856.

⁸ ŞEN, s. 322.

⁹ BAYRAKTAR, YILDIZ, AKSOY RETORNAZ, AKYÜREK, EVİK, KANGAL, MEMİŞ KARTAL, SINAR, SONAY EVİK, ALTUNÇ, AYTEKİN İNCEOĞLU, BOSTANCI BOZBAYINDIR, ERMAN, s. 49.

¹⁰ BAYRAKTAR, YILDIZ, AKSOY RETORNAZ, AKYÜREK, EVİK, KANGAL, MEMİŞ KARTAL, SINAR, SONAY EVİK, ALTUNÇ, AYTEKİN İNCEOĞLU, BOSTANCI BOZBAYINDIR, ERMAN, s. 49.

B. SUÇUN UNSURLARI

5237 sayılı TCK'nın 142/2-e maddesinde düzenlenen nitelikli hırsızlık suçu bakımından suçun faili her gerçek kişi olabilir¹¹. Bu noktada bu suçun işlenebilmesi için failde belirli hukuki veya fiili şartların aranmadığını görmekteyiz. Ancak bu suçun diğer doğrudan veya dolaylı bilişim suçlarında olduğu failinin internet üzerinden veya başka bir yolla bilişim sistemine girme becerisi ve kabiliyetine sahip kimseler olduklarını görmekteyiz¹². Bilişim yoluyla işlenen hırsızlık suçu bakımından suçun mağduru hem gerçek kişiler hem de tüzel kişiler olabilir¹³.

Bilişim yoluyla işlenen hırsızlık suçunun konusunda ise, kanun koyucu hangi tür hırsızlık eylemlerinin bu nitelikli halin uygulanmasını gerektireceğini açıklamamıştır. Öğretide kabul edilen bir görüşe göre, kanun koyucu bilişim yoluyla işlenen hırsızlık suçunun unsurları olarak kabul edilebilecek internet aracılığıyla mal alım satımı gibi eylemlerin bilişim alanında gelişen gelişmelere paralel olarak ortaya çıkması durumunda yasal bir boşluk oluşmasını engellemek istediğinden bu nitelikli hali düzenlemiştir¹⁴. Bilişim yoluyla işlenen hırsızlık suçunun konusunu bilişim sistemlerinde yer alan veriler değil bilişim sistemleri yoluyla korunan veya muhafaza altına alınan eşyaların çalınması oluşturmaktadır¹⁵. Bu noktada doktrinde ağırlık kazanan görüşe göre mağdurun banka hesabında bulunan paranın bilişim sistemleri kullanılmak suretiyle failin mağdurun hesabından kendi hesabına aktarması söz konusu olduğunda bu suçun oluştuğu kabul edildiğinden¹⁶ bu suçun konusunu, bilişim araçları vasıta kılınarak hırsızlık suçunun konusunu oluşturan tüm malvarlığı değerlerinin zilyedinin rızası olmaksızın ele geçirilmesi veya hakimiyet altına alınması olduğunu ifade etmemiz gerekir. Ancak bilişim araçları kullanılarak ele geçirilen haksız menfaatin konusunu oluşturan verinin parayı temsil etmesi ile ekonomik bir değere sahip olması arasında bir fark olmayıp bankadaki paranın başka bir hesaba aktarılmasının doğrudan bilişim araçları kullanılarak hırsızlık suçunu oluşturduğu kabulünün doğru olmadığına dair görüşler de doktrinde mevcuttur.¹⁷

Yargıtay Ceza Genel Kurulu öğretide bu nitelikli halin maddi konusunun tam olarak ne olduğunu ve bu suçu diğer doğrudan veya dolaylı bilişim suçlarından ayırt etmek amacıyla verdiği bir kararında, bu suçun konusunu “....mağdurun banka hesabında bulunan, taşınır nitelikteki parayı failin bilişim sistemini kullanmak suretiyle kendi banka hesaplarına geçirmeye, katılanın rızasına aykırı olarak malvarlığında azalmaya neden olmaya; başka bir anlatımla varolan veriyi başka bir yere göndermekten ziyade, bu verinin temsil ettiği parayı alarak mal edinmeye yönelik...” şeklinde

¹¹ YILMAZ, Siber, s. 442.

¹² YENİGÜN, s. 1.

¹³ YAVUZ, s. 63.

¹⁴ KOCA, s. 75

¹⁵ PARLAR, s. 537.

¹⁶ YILMAZ, Siber, s. 442; ŞEN, s. 325. AYDIN, s. 684; KORKMAZ, 2020, s. 1428; YILMAZ, Bilişim, s. 94; DÜLGER, s. 501.

¹⁷ KORKMAZ, 2024, s. 267; ÖZBEK, s. 1058; YALÇIN, s. 557.

tanımlamıştır¹⁸. Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararında da belirtildiği üzere esasen ekonomik bir değer taşımayan ve hırsızlık suçu için aranılan eşyaya karşılık gelmeyen bilişim verilerinin bu nitelikli hal bakımından korunmadığını, bilişim sistemlerinden izinsiz olarak veri transfer etmenin veya bu verilere zarar vermenin bu suçu oluşturmayacağını, bu gibi durumlarda diğer doğrudan veya dolaylı bilişim suçlarının gündeme geleceğini ifade etmemiz gerekir¹⁹.

5237 sayılı TCK'nın 142/2-e maddesinde düzenlenen ve hırsızlık suçu için bir nitelikli hal olarak kabul edilen “*Bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle*” işlenen hırsızlık suçunda hırsızlık suçu bakımından öngörülen temel cezadan daha ağır bir ceza verilmesi gerektiği belirtilmiştir²⁰. Hırsızlık suçunun nitelikli hali olarak kabul edilen “*Bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle*” hırsızlık suçunun hareket ve netice unsuru bakımından hırsızlık suçu için aranılan tipik hareketlerin bilişim sistemleri vasıtasıyla gerçekleştirilmesi gerekir²¹. Bilişim yoluyla işlenen hırsızlık suçu bakımından suçun maddi unsuru, zilyedin tasarrufu altında bulunan taşınır malın bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle failin veya üçüncü kişinin zilyetliğine geçirilmesi suretiyle tamamlanmış olur²². Bilişim sistemlerinin kullanılmasıyla kastedilmek istenen, bilgileri otomatik olarak işleme tâbi tutan manyetik sistemler yoluyla hırsızlığın gerçekleştirilmesidir²³. Söz konusu kanun maddesinin gerekçesinde, hırsızlık eyleminin gerçekleştirilmesinde bilişim sistemlerinin hangi surette kullanılacağı belirtilmemiş olup öğretilde tartışmalı olan bu hususla ilgili olarak genel kabul gören görüşe göre, devamlı surette gelişen ve değişen bilişim teknolojileri karşısında, eylemlerin gerçekleşme şekillerinin önceden öngörülememesi nedeniyle bu şekilde bir tercihin isabetli olduğu kabul edilmektedir²⁴. Bilişim yoluyla işlenen hırsızlık suçlarında fail para, altın, hisse senedi gibi ekonomik değer ifade eden taşınır mallarla fiziki temasta bulunmaksızın, bilişim sisteminde bu malları temsil eden ve bir başka yere aktarılması mümkün olan verileri yer değiştirerek, hakimiyet alanına almak suretiyle bu suçun maddi unsurunu tamamlamaktadır²⁵.

Yargıtay’a göre, bir kişinin banka hesabında bulunan, taşınır nitelikteki parayı bilişim sistemini kullanmak suretiyle kendi hesaplarına geçirmeye, müştekinin rızasına aykırı olarak mal varlığında azalmaya neden olmaya, var olan veriyi başka bir yere göndermekten ziyade, bu verinin temsil ettiği parayı alarak mal edinmeye yönelik eylemlerin TCK'nın 142/2-e maddesinde düzenlenen nitelikli hırsızlık suçu kapsamında kaldığı kabul edilmektedir²⁶. Bir kişiye ait hesaba internet üzerinden girerek, mevduatlarında bulunan paraları, oluşturulan hesaba havale edip bankadan hesap sahibini bilgisi ve

¹⁸ Y. CGK, T. 17.11. 2009, E. 2009/193, K. 2009/2683: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T. 01.03.2025).

¹⁹ YILMAZ, s. 443. PARLAR, s. 537. EKİNCİ, ESEN, s. 60.

²⁰ YILMAZ, s.445.

²¹ MAHMUTOĞLU, s. 880.

²² YILMAZ, Siber, s. 445.

²³ Y. CGK, T. 04.10.2022, E. 2019/8-152, K. 2022/605: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T. 02.03.2025).

²⁴ Y. CGK, T. 04.10.2022, E. 2019/8-152, K. 2022/605: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T. 02.03.2025).

²⁵ YENİDÜNYA, s. 69. YILMAZ, s. 445.

²⁶ Y. 13. CD, T. 22.03.2017, E. 2015/13844, K. 2017/2878: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.02.03.2025).

rızası dışında çekme eyleminin de bilişim yoluyla işlenen hırsızlık suçu olarak kabul edildiğini görmekteyiz²⁷. Yine bir binanın güvenlik sistemi bir bilişim ağına bağlı ve binaya da bilişim sistemine girilip güvenlik ağı kaldırılarak girilmek suretiyle bir mal çalınmış ise, bu durumda da bilişim sistemleri kullanılmak suretiyle hırsızlık suçunun oluştuğu kabul edilmektedir²⁸. Yine bir kamu kurumunun bilişim sistemine sahte verileri (arazi tapusu) kaydederek o kurumdan hububat parası alınması da bilişim yoluyla işlenen hırsızlık suçunun nitelikli haline örnek olarak gösterilebilir²⁹. Sonuç olarak TCK'nın 142/2-e maddesinde düzenlenen hırsızlık suçunun nitelikli halinin oluştuğunun kabul edilmesi için failin, mağdurun banka hesabında bulunan, taşınır nitelikteki parayı bilişim sistemini kullanmak suretiyle kendi banka hesabına geçirmesi, mağdurun rızasına aykırı olarak malvarlığında azalmaya neden olması başka bir anlatımla var olan veriyi başka bir yere göndermekten ziyade bu verinin temsil ettiği parayı kendi hesabına geçirmesi gerekmektedir³⁰.

Bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle işlenen hırsızlık suçunun oluşumu bakımından ele alınması gereken bir diğer husus ise özellikle ilk zamanlar 5237 sayılı TCK'nın 244/4. maddesinde *“Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan fiillerin işlenmesi suretiyle kişinin kendisinin veya başkasının yararına haksız bir çıkar sağlamasının başka bir suç oluşturmaması halinde, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.”* şeklinde düzenlenen genel anlamda uygulama alanı Yargıtay tarafından geniş tutulan³¹ sistemi engelleme, bozma, yok etme veya değiştirmek suretiyle kişinin kendisi veya başkasının yararına haksız çıkar sağlama suçu ile bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle işlenen hırsızlık suçu arasındaki ayrımdır. Yargıtay Ceza Genel Kurulu'na göre TCK'nın 244/4. maddesinde düzenlenen suçun tali nitelikte bir suç olduğu bilişim sistemleri aracılığıyla haksız bir çıkar sağlanmış olması durumunda öncelikli olarak yasada düzenlenen diğer bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle işlenebilen suçların unsurlarının oluşup oluşmadığının değerlendirilmesi gerektiği şayet bu suçların unsurlarının oluşmaması durumunda TCK'nın 244/4. maddesinde düzenlenen suçun oluşacağına kabul edilmesi gerektiğini belirtmiştir.³² Yargıtay Ceza Kurulu tarafından verilen bu karar sonrası Yargıtay ceza daireleri tarafından verilen kararlarda katılanın hesabından şifresini kırarak hesabında bulunan paraların kendi hesabına aktarılması eylemi TCK'nın 244/4. maddesinde düzenlenen suçu değil TCK'nın 142/2-e maddesinde düzenlenen hırsızlık suçunun oluşacağı kabul edilmiştir.³³ Bu noktada Yargıtay'ın ilk zamanlar TCK'nın 142/2-e maddesinde

²⁷ Y. 2. CD, T. 13.04.2015, E. 2015/931, K. 2015/7593: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.02.03.2025).

²⁸ EKİNCİ, ESEN, s. 60.

²⁹ SOYASLAN, s. 388.

³⁰ YILMAZ, Siber, s. 445.

³¹ Yargıtay'ın ilk zamanlarda sadece bilişim sistemleri aracı kılınarak araya herhangi bir aracı vb. girmeksizin doğrudan çıkar sağlanması durumunda 5237 sayılı TCK'nın 244/2. Maddesinde tanımlanan suçun oluşacağına dair kararları için bkz. Y. 11. CD, T. 07.10.2009, E. 2009/1616, K. 2009/11328: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.02.03.2025); Y. 11. CD, T. 26.09.2007, E. 2007/6122, K. 2007/5897: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.02.03.2025).

³² Y. CGK, T. 17.11.2009, E. 2009/11-293, K. 2009/268: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T. 02.03.2025).

³³ Y. 11. CD, T. 29.03.2010, E. 2009/23625, K. 2010/3600: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.02.03.2025); Y. 15. CD, T. 09.06.2020, E. 2020/1236, K. 2020/5130: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.02.03.2025).

düzenlenen suçun oluşumunun oldukça zor olduğuna dair tutumunun özellikle banka hesaplarında yer alan paraların internet bankacılığı hizmetinden yararlanılarak başka bir hesaba aktarıldığı durumlar için esnetildiğini görmekteyiz.³⁴ Son dönemde ülkemizde de kullanılma oranı gittikçe artan kripto paralar yönünden de bu paraların her ne kadar parasal bir değer taşıdığı tıpkı bankalarda bulunan paralar gibi TCK'nın 142/2-e maddesinde düzenlenen hırsızlık suçuna konu olabileceği düşünülse bile kripto paraların ekonomik bir değer taşısa bile taşınır bir mal olarak değerlendirilebilmesi mümkün olmadığından bu varlıkların haksız olarak ele geçirilmesi durumunda TCK'nın 142/2-e maddesinde düzenlenen hırsızlık suçunun değil TCK'nın 244/4. maddesinde düzenlenen suçun oluşacağı dair görüşler mevcuttur.³⁵ Nitekim Yargıtay'ın da kripto paralara benzer nitelik taşıyan ekonomik bir değeri olan ancak taşınır bir değere sahip olmayan sanal oyun karakterlerinin çalınması eyleminin TCK'nın 244/4. maddesinde düzenlenen suç oluşturduğunu kabul etmiştir.³⁶

Bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle işlenen hırsızlık suçu, TCK'nın 141-147. maddelerinde düzenlenen hırsızlık suçu gibi kasten işlenebilen bir suçtur³⁷. Bu nitelikli halin oluşması için hırsızlık suçunda olduğu gibi failde ayrıca kendisine veya başkasına yarar sağlamak maksadı biçiminde saikin varlığı da yani özel kast da aranmaktadır³⁸. Bu saikle failin hareket etmesi suçun oluşumu için yeterli olup ayrıca bu amacın gerçekleşmesi suçun oluşumu açısından gerekli değildir³⁹.

Hırsızlık suçunun basit halinde ve bir kısım nitelikli hallerinde TCK'nın 24, 25 ve 26. maddelerinde düzenlenen kanundan kaynaklı yetkinin kullanılması, meşru müdafaa, rıza ve hakkında kullanılması gibi fiili suç olmaktan çıkartan yani hukuka uygunluk sebeplerinin varlığından söz etmek bile bilişim yoluyla işlenen hırsızlık suçları bakımından söz konusu hukuka uygunluk sebeplerinin bu nitelikli halin yapısı dikkate alınarak uygulanabilmesi pek mümkün görünmemektedir⁴⁰.

C. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ

Suçun özel görünüş biçimleri bakımından olarak içtima, iştirak ve teşebbüs kavramları üzerinde durmamız gerekmektedir. Bilişim yoluyla işlenen hırsızlık suçu teşebbüse elverişli bir suç olup internet bankacılığı yoluyla mağdurun hesaplarına erişmeye çalışmak, eriştikten sonra hesapta işlemler yapmaya çalışmak ancak işlemleri sonlandırılmaması halinde eylem teşebbüs aşamasında kalmış kabul

³⁴ TARAKÇIOĞLU, s. 329.

³⁵ TARAKÇIOĞLU, s. 330; TEZCAN, ERDEM, ÖNOK, s. 550; KOCA, ÜZÜLMEZ, s. 1030.

³⁶ Y. 2. CD, T. 13.01.2020, E. 2019/11010, K. 2020/568: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.02.03.2025); Y. 13. CD, T. 10.10.2017, E. 2016/2155, K. 2017/10403: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.02.03.2025).

³⁷ YILMAZ, Siber, s. 446.

³⁸ TEZCAN, ERDEM, ÖNOK, s. 533.

³⁹ CENTEL, ZAFER, ÇAKMUT, s. 294.

⁴⁰ YILMAZ, Siber, s. 446; YAVUZ, s. 65.

edilmektedir⁴¹. Paranın, mağdurun hesabından failin hesabına veya fail tarafından bir üçüncü kişinin hesabına aktarılmasıyla suç tamamlanmış olarak kabul edilir ayrıca paranın çekilmesi aranmaz⁴².

Bu suçlar için iştirak bakımından bir özellik söz konusu olmayıp genel iştirak kuralları kapsamında iştirak kurumunun tüm çeşitlerinin uygulanabilmesi mümkündür⁴³.

Bilişim yoluyla işlenen hırsızlık suçu bakımından zincirleme suç hükümlerinin uygulanabilmesi mümkündür. Örneğin kontör satışı yapan mağdurun iş gereği kullandığı internet sayfasına şifre kırmak suretiyle girerek birden fazla numaraya kontör göndermesi şeklindeki eylemlerini, Yargıtay zincirleme surette bilişim yoluyla hırsızlık suçu olarak kabul etmiştir⁴⁴.

II. CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA YER YÖNÜNDEN YETKİ

A. GENEL OLARAK

Yer yönünden yetki kuralları, ülkenin mahkemeler arasında coğrafi alan olarak yargı çevrelerine bölünmesini ifade eder⁴⁵. Aynı zamanda yer yönünden yetki, asıl ceza muhakemesinde yargılama yetkisinin olay mahkemeleri arasında belli bir yer ölçüsüne göre bölüşülmesinde her mahkemeye düşen yetki hissesi demektir⁴⁶. Bir suç hakkındaki yargılamanın coğrafi anlamda hangi yer mahkemesinde yapılacağına ilişkin kurallar ceza muhakemesinde yer bakımından yetki kuralları ile çözüme kavuşturulur⁴⁷. Bir suça bakmakla görevli aynı görev alanında birden çok mahkemenin bulunması durumunda bunlar arasında yargı çevresi bakımından yapılan bölünmeler her mahkemenin kendi coğrafi çevresi ile sınırlı olarak yapılır⁴⁸. Yer yönünden yetki meselesi yargılama makamlarının sadece mahkeme çeşidi bakımından geçerli olup millet ve görev yönünden yetkisi eş olan mahkemeler arasında ülkenin bölüşülmesi ve çevrelere ayrılması gerekmiştir⁴⁹. Mahkemelerin yer yönünden yetkisi belirlenirken mahkemelerin kuruluş ve ulaştırma imkanları kriter olarak esas alındığından idari teşkilata uygun olmayabilir. Bu belirlemeler Hakimler ve Savcılar Kurulu tarafından yapılmaktadır⁵⁰.

Yer bakımından yetki kuralları belirlenirken, yargılama için gerekli olan pratik ihtiyaçlar göz önünde bulundurulur⁵¹. Her mahkemenin kendine ayrılan yargı çevresi içinde faaliyet göstermesi, delillerin toplanması ve muhakemenin hızlı yapılabilmesi açısından mahkemelere büyük bir kolaylık

⁴¹ YILMAZ, Siber, s. 446.

⁴² ESEN, s. 100.

⁴³ YILMAZ, Siber, s. 446.

⁴⁴ Y. 8. CD, T. 23.09.2020, E. 2019/9478, K. 2020/15892: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.02.03.2025).

⁴⁵ CENTEL, ZAFER, s. 662.

⁴⁶ YENİSEY, NUHOĞLU, s. 278.

⁴⁷ GÖKCEN, ALŞAHİN, ÇAKIR, s. 195

⁴⁸ CENTEL, ZAFER, s. 662.

⁴⁹ YENİSEY, NUHOĞLU, s. 278.

⁵⁰ YENİSEY, NUHOĞLU, s. 278.

⁵¹ ÜNVER, HAKERİ, s. 380.

sağlayacaktır⁵². Mahkemelerin faaliyetlerini belirli bir alanla sınırlama düşüncesinin temelinde sanığın çıkarları değil, yargılamanın daha kolay yapılabilmesi düşüncesi yatmaktadır. Bu yüzden, yer yönünden yetki kuralları, sanığa güvence sağlamak üzere, kamu menfaati düşünceleriyle kabul edilen madde yönünden yetki kurallarından farklı olarak çeşitli ölçütlere göre belirlenmeye elverişlidir⁵³. Yer yönünden yetki ile ilgili kurallar, davaların makul süre içinde, en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılmasını temin edecek olması nedeniyle kamu düzeniyle ilişkili kurallar değildir. Yer yönünden yetki kuralları esas itibarıyla, görev gibi yargı erkinin işleyişini, doğrudan doğruya etkileyen ve bu çerçevede belirleyici bir işlev gören kurallar niteliğine haiz olmadığından doğal hâkim ilkesinin, mahkemelerin yetkisi ile ilgili kurallarla, görevdeki kadar sıkı bir bağ ya da bağlantı içerisinde bulunduğu söylenemez⁵⁴.

Yer yönünden yetki kuralları belirlenirken gerek ülkemizdeki kriterlere gerekse de Avrupa ülkelerindeki kriterlere bakıldığında iki kriterin esas alındığını görmekteyiz⁵⁵. Bunlardan ilki tek bir yerdeki mahkemeye yetki verilmesi ve bu yetkiyi tamamlamak üzere yedek yetkili yer mahkemelerinin belirlenmesidir. İkinci kriter ise, tek bir yerdeki mahkemeye yetki vermeyip aynı anda birden çok yer mahkemesine yetki verilmesidir⁵⁶. Birden fazla yer mahkemesine aynı anda yetki vermenin kovuşturmaları muhakkak sağlama gibi bir faydasının olduğu açık olsa da bu yetkili mahkemelerin her birinin nasıl olsa diğeri harekete geçer diye hareketsiz kalması gibi hepsinin birden harekete geçme ihtimali de bulunmaktadır⁵⁷. Yer yönünden yetkili mahkemenin belirlenmesinde esas alınan ilk kriterde asıl ve tek yetkili olan mahkemenin herhangi bir nedenle yetkisiz olması durumunda uyuşmazlığı çözüme kavuşturacak bir mahkemenin bulunmaması sorununun önüne geçilecek ve bu şekilde yedek yetkili mahkeme veya mahkemelerin uyuşmazlığa bakması sağlanacaktır⁵⁸. Ülkemizde yer yönünden yetkili mahkemelerin belirlenmesinde aşamalı olarak birden fazla yerdeki mahkemeye yargılama yetkisi tanınmış olup, bu kurala göre yetkili mahkemenin belirlenmesinin mümkün olmaması durumunda yedek yetki kurallarına göre yetkili mahkeme belirlenecektir. Ayrıca istisnai hallerde birden fazla mahkeme yetkili olabilmektedir⁵⁹. Bu sisteme öğretilerde karma sistem de denilmektedir⁶⁰.

⁵² CENTEL, ZAFER, s. 662.

⁵³ CENTEL, ZAFER, s. 662.

⁵⁴ AYM, T. 17.7.2013, E. 2012/146, K. 2013/93 (www.anayasa.gov.tr).

⁵⁵ CENTEL, ZAFER, s. 663.

⁵⁶ CENTEL, ZAFER, s. 663.

⁵⁷ YENİSEY, NUHOĞLU, s. 278.

⁵⁸ CENTEL, ZAFER, s. 663.

⁵⁹ CENTEL, ZAFER, s. 663.

⁶⁰ ŞAHİN, GÖKTÜRK, s. 268; DÜLGER, TAŞKIN, s. 178.

B. TÜRKİYE’DE İŞLENEN SUÇLARDA YETKİLİ MAHKEMELERİN BELİRLENMESİ

5271 sayılı CMK’nın 12/1. maddesinde “*Davaya bakmak yetkisi, suçun işlendiği yer mahkemesine aittir*” şeklinde düzenlendiği üzere genel kural gereği suçun işlendiği yer mahkemesi suça konu yargılamayı yapmaya yetkilidir⁶¹. Suçun işlendiği yer mahkemesinin yetkili olarak kanun koyucu tarafından düzenlenmesinin asıl gerekçesi, suçun asıl etkisinin suçun işlendiği yerde ortaya çıkacak olması ve delillerin orada bulunacak olmasıdır⁶². Suçun işlendiği yer, hareket ve neticenin meydana geldiği yerdir⁶³. Mesafe suçları dediğimiz suçun hareketi ile bu harekete bağlı neticesinin farklı yerlerde gerçekleştiği suçlar bakımından ise, 5237 sayılı TCK’nın 8/1. maddesinde “*Türkiye’de işlenen suçlar hakkında Türk kanunları uygulanır. Fiilin kısmen veya tamamen Türkiye’de işlenmesi veya neticenin Türkiye’de gerçekleşmesi halinde suç, Türkiye’de işlenmiş sayılır.*” şeklindeki düzenleme dikkate alınarak neticenin gerçekleştiği yerdeki mahkemenin yetkili olduğunu kabul etmemiz gerekir⁶⁴. Ancak ani suç olarak kabul edilen hareketle harekete bağlı neticenin aynı anda gerçekleştiği suçlar bakımından ise, suçun işlendiği yer hareketin gerçekleştiği yerdir⁶⁵.

Teşebbüs aşamasında kalan suçlar bakımından 5271 sayılı CMK’nın 12/2. maddesinde “*Teşebbüste son icra hareketinin yapıldığı yer mahkemesi yetkilidir.*” şeklindeki düzenleme gereğince son icra hareketinin yapıldığı yer mahkemesi yetkilidir⁶⁶. Kesintisiz yani mütemadi suçlar bakımından ise CMK’nın 12/2. maddesinde “*...kesintisiz suçlarda kesintinin gerçekleştiği ... yer mahkemesi yetkilidir*” şeklindeki düzenleme gereğince kesintinin gerçekleştiği yer mahkemesi yetkilidir⁶⁷. Zincirleme suçlar bakımından genel yetkili yer yönünden yetkili mahkeme ise, CMK’nın 12/2.maddesinde “*... zincirleme suçlarda son suçun işlendiği yer mahkemesi yetkilidir*” şeklindeki düzenleme gereğince son suçun işlendiği yer mahkemesi yetkili mahkemedir⁶⁸. İhmali suçlar bakımından, hareket nerede yapılmalı idiye suçun orada işlendiğinin kabul edilmesi gerekir⁶⁹. Bu açıklamanın konu bakımından değeri nedir?

5271 sayılı CMK’nın 13. maddesinde “*Özel Yetki*” başlığıyla genel yetki kapsamında suçun işlendiği yerin tespit edilememesi durumunda yetkili mahkemenin belirlenmesi için kanun koyucu tarafından yedek yetki kuralları getirilmiştir⁷⁰. Suçun işlendiği yerin çeşitli hukuki veya fiili sebeplerle

⁶¹ KARAKEHYA, s. 368.

⁶² ÖZBEK, DOĞAN, BACAŞIZ, s. 546.

⁶³ CENTEL, ZAFER, s. 664.

⁶⁴ ÖZBEK, DOĞAN, BACAŞIZ, s. 548; CENTEL, ZAFER, s. 664; ÜNVER, HAKERİ, s. 384; Y. 5. CD, T. 11.01.2017, E. 2016/11198, K. 2017/105: <https://karararama.yargitay.gov.tr> (E.T.06.03.2025).

⁶⁵ ÖZBEK, DOĞAN, BACAŞIZ, s. 548.

⁶⁶ KARAKEHYA, s. 368.

⁶⁷ SOYASLAN, s. 203.

⁶⁸ SOYASLAN, s. 203.

⁶⁹ YENİSEY, NUHOĞLU, s. 280.

⁷⁰ CENTEL, ZAFER, s. 665.

tespit edilememesi durumunda yetkili mahkemenin belirlenmesi için ilk ele alınacak yedek yer yönünden yetki kuralı, CMK'nın 13/1. maddesinde “*Suçun işlendiği yer belli değilse, şüpheli veya sanığın yakalandığı yer mahkemesi yetkilidir*” şeklinde belirtildiği üzere şüpheli veya sanığın yakalandığı yer mahkemesinin yetkili olması şeklindedir. Şüpheli veya sanığın yakalanması ile kastedilen şüpheli veya sanığın özgürlüğünün yakalama ile ilk kısıtlandığı yerdir. Ayrıca sanık veya şüphelinin yakalandıktan sonra kaçması yetkili savcılık veya mahkemeyi değiştirmez⁷¹. Şüpheli veya sanığın yakalamadığı durumlarda ise, CMK'nın 13/1. maddesinde “*Suçun işlendiği yer belli değilse ... yakalanmamışsa yerleşim yeri mahkemesi yetkilidir*” belirtildiği üzere şüpheli veya sanığın yerleşim yeri mahkemesi yetkili mahkemedir. Yerleşim yeri, Türk Medeni Kanunu'nun 19. maddesine göre, kişinin sürekli kalma niyetiyle oturduğu yer olarak kabul edilmiştir⁷². Yerleşim yerinin muhakeme işlemleri yerleşim yeri mahkemesi tarafından başlatılmasından sonra değişmesi durumunda mevcut yetkili mahkemenin yetkisi ortadan kalkmaz⁷³.

Şüpheli veya sanığın yerleşim yerinin bulunmaması durumunda CMK'nın 13/2. maddesinde “*Şüpheli veya sanığın Türkiye'de yerleşim yeri yoksa Türkiye'de en son adresinin bulunduğu yer mahkemesi yetkilidir*” şeklindeki düzenleme gereğince şüpheli veya sanığın en son adresinin bulunduğu yer mahkemesi yetkilidir. Şüpheli veya sanık yakalanmamışsa veya yerleşim yeri yoksa veya şüpheli veya sanığın en son oturduğu yer tespit edilemiyorsa CMK'nın 13/3. maddesinde “*Mahkemenin bu suretle de belirlenmesi olanağı yoksa, ilk usul işleminin yapıldığı yer mahkemesi yetkilidir*” hükmü gereğince yetkili mahkeme, iddia konusu suçla ilgili olarak ilk usul işleminin yapıldığı yer mahkemesi yer yönünden yetkilidir.

CMK'da basın ya da işitsel yayınlar aracılığıyla işlenen suçlarda temel ve yedek yetki kurallarından sapılarak aynı anda birden fazla yer mahkemesini yetkili hale getiren kurallar kabul edilmiştir⁷⁴. Bu istisnai yer yönünden yetki kurallarından birincisi CMK'nın 12/3. maddesinde “*Suç, ülkede yayımlanan bir basılı eserle işlenmişse yetki, eserin yayım merkezi olan yer mahkemesine aittir. Ancak, aynı eserin birden çok yerde basılması durumunda suç, eserin yayım merkezi dışındaki baskısında meydana gelmişse, bu suç için eserin basıldığı yer mahkemesi de yetkilidir*” şeklinde belirtmek suretiyle düzenlenmiştir⁷⁵. Yer yönünden yetki kuralları bakımında kabul edilen ikinci istisna ise CMK'nın 12/4. maddesinde “*Soruşturulması ve kovuşturulması şikâyeteye bağlı olan hakaret suçunda eser, mağdurun yerleşim yerinde veya oturduğu yerde dağıtılmışsa, o yer mahkemesi de yetkilidir. Mağdur, suçun işlendiği yer dışında tutuklu veya hükümlü bulunuyorsa, o yer mahkemesi de yetkilidir*” şeklinde düzenlenmiştir. Bu açıklamanın konu bakımından değeri nedir?

⁷¹ YENİSEY, KUNTER, s. 199.

⁷² CENTEL, ZAFER, s. 666.

⁷³ TOROSLU, FEYZİOĞLU, s. 65

⁷⁴ CENTEL, ZAFER, s. 666.

⁷⁵ ÜNVER, HAKERİ, s. 386.

Yer yönünden yetki kuralı bakımından kanun koyucu tarafından kabul edilen üçüncü istisna ise, CMK'nın 12/5. maddesinde “*Görsel veya işitsel yayınlarda da bu maddenin üçüncü fıkrası hükmü uygulanır. Görsel ve işitsel yayın, mağdurun yerleşim yerinde ve oturduğu yerde işitilmiş veya görülmüşse o yer mahkemesi de yetkilidir*” şeklinde düzenlenmiştir. Bu istisna yetki kuralı bakımından kanun koyucu tarafından birden fazla yere seçenekli biçimde yetki verme ilkesi benimsenmiştir⁷⁶.

Genel yer yönünden yetki kuralının dördüncü istisnası ise kanun koyucu tarafından 2021 yılında düzenlenen 7331 sayılı kanunla CMK'nın 12. maddesine yeni bir fıkra eklemek suretiyle CMK'nın 12/6. maddesinde düzenlenen “*Bilişim sistemlerinin, banka veya kredi kurumlarının ya da banka veya kredi kartlarının araç olarak kullanılması suretiyle işlenen suçlarda mağdurun yerleşim yeri mahkemeleri de yetkilidir*” şeklinde düzenlenen istisnai yer yönünden yetki kuralıdır. Bilişim yoluyla işlenen suçların işlendiği yerin tespitinde yaşanan zorlukların bu istisnai yetki kuralının düzenlenmesinde etken olduğunu görmekteyiz⁷⁷.

Yine yer yönünden yetki yönünden CMK'da düzenlenen bir diğer istisna ise milletvekilleri bakımından söz konusu olup seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen milletvekilleri hakkında soruşturma ve kovuşturma yapma yetkisi CMK'nın 16/1. Maddesinde yer alan düzenleme kapsamında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı ile Ankara Ağır Ceza Mahkemesine verilmiştir⁷⁸. Bu açıklamanın konu bakımından değeri nedir?

Yedek yetki kuralları ile kanun koyucu tarafından belirlenen istisnalara ek olarak kanun koyucu tarafından yer yönünden yetki kuralı, yargılama süreçlerinin hızlandırılması, kişilerin makul sürede yargılanma haklarının korunması ve usul ekonomisi ilkeleri kapsamında sınırlandırılabilir⁷⁹. Bu kuralı sınırlandıran haller ise, davanın nakli, istinabe ve bağlantılı davalardır⁸⁰.

III. BİLİŞİM SİSTEMLERİNİN KULLANILMASI SURETİYLE HIRSIZLIK SUÇUNDA YER BAKIMINDAN YETKİLİ MAHKEMENİN BELİRLENMESİ

Hırsızlık suçu, TCK'nın 141/1. maddesinde “*Zilyedinin rızası olmadan başkasına ait taşınır bir malı, kendisine veya başkasına bir yarar sağlamak maksadıyla bulunduğu yerden alan kimseye bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir*” şeklinde düzenlenen ve TCK'nın 142. maddesinde nitelikli halleri kanun koyucu tarafından düzenlenen bir suçtur⁸¹. Bu nitelikli hallerden biri çalışmamızın da konusunu oluşturan bilişim sistemlerinin kullanılması veya bu sistemlerden yararlanılması suretiyle bu suçun işlenmesidir⁸². Bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle işlenen hırsızlık suçları bakımından

⁷⁶ ÜNVER, HAKERİ, s. 387.

⁷⁷ ŞAHİN, GÖKTÜRK, s. 269.

⁷⁸ YENİSEY, NUHOĞLU, s. 283.

⁷⁹ ÜNVER, HAKERİ, s. 393.

⁸⁰ GÖKCEN, ALŞAHİN, ÇAKIR, s. 199.

⁸¹ ÖNDİN, s. 323

⁸² YAVUZ, s. 65.

soruşturma ve kovuşturma mercilerinin tayini noktasında 7331 sayılı Kanun öncesinde özellikle bilişim suçlarının her geçen gün sayısının ve çeşidinin artmasına bağlı olarak ciddi sorunlar ortaya çıkmaktaydı. Bu sorunların çözümü için genel olarak ortak yüksek görevli olan mahkemelerin yetkili mahkemeyi belirlemesi nedeniyle dosyalar bakımından yargısal süreçler ciddi manada uzamaktaydı ve kişilerin adalete erişimi gecikmekteydi⁸³.

7331 sayılı Kanun ile birlikte CMK'nın 12/6. maddesine eklenen istisnai yetki kapsamında kanun koyucu genel yetkili mahkemeye ek olarak mağdurun yerleşim yeri mahkemesini de yetkili kılmıştır⁸⁴. 7331 sayılı Kanun ile birlikte getirilen düzenlemenin pragmatik açıdan yerinde olduğunu ancak yasa koyucunun genel yetki kuralına ek olarak seçenek bir yetki kuralı ihdas etmesinin bu sorunu çözmekten ziyade bir belirsizlik yarattığını, mağdurun hangi zaman dilimindeki yerleşim yerinin esas alınması noktasında bir açıklık bulunmadığını, tamamlanmış veya teşebbüs aşamasında kalmış suçların işlenmesinden sonra mağdurun yerleşim yerinin değişmesi durumunda mağdurun hangi yerleşim yerinin esas alınacağı noktasında belirsizliklerin devam etmesi nedeniyle söz konusu düzenlemenin beklenen faydayı sağlayamayacağına dair öğretiler görüşler mevcuttur⁸⁵. Ancak Yargıtay bu konuda ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermek amacıyla mağdurun suçun işlendiği andaki yerleşim yerini genel yetkili mahkemeye istisnai yetkili mahkemenin belirlenmesi açısından kabul etmiştir. Mağdurun sonradan adres değiştirmiş olması durumunda yeni ikamet adresinin suç yeri olduğu sonucunu doğurmayacağına hükmetmiştir⁸⁶.

7331 sayılı kanun ile birlikte CMK'nın 12/6. maddesine eklenen “*Bilişim sistemlerinin, banka veya kredi kurumlarının ya da banka veya kredi kartlarının araç olarak kullanılması suretiyle işlenen suçlarda mağdurun yerleşim yeri mahkemeleri de yetkilidir*” düzenlemesi ile genel yetkili mahkemeye ek olarak mağdurun yerleşim yeri mahkemesi de yetkili hale getirilmiştir. Bu düzenleme ile bilişim suçlarında ortaya çıkan yetki karmaşasına ve verilen yetkisizlik kararları nedeniyle davaların uzamasına son verilmiştir⁸⁷. 7331 sayılı Kanunla CMK'nın 12/6. maddesinde yapılan düzenleme ile özellikle soruşturma aşamasında savcılıklarca verilen yetkisizlik kararlarının önüne geçilmiştir. Çünkü 7331 sayılı yasa ile yapılan düzenleme öncesinde bu tür suçların soruşturulmasında menfaatin elde edildiği yerin yetkili olduğunu belirten yetkisizlik kararlarıyla mağdurun adalete olan erişimi kısıtlanabiliyordu⁸⁸.

7331 sayılı Kanun'daki düzenleme yapılmadan önce doğrudan veya dolaylı bilişim suçlarıyla ilgili yetkili savcılık veya mahkemelerin belirlenmesinde yargı mercileri arasında meydana gelen yetki

⁸³ DEMİR, s. 80.

⁸⁴ YENİSEY, NUHOĞLU, s. 282. ÖZTÜRK, s. 142.

⁸⁵ ÜNVER, HAKERİ, s. 388.

⁸⁶ Y. 5. CD, T. 07.07.2022, E. 2022/3324, K. 2022/9297: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.15.03.2025); Y. 5. CD, T. 30.06.2022, E. 2022/4405, K. 2022/8262: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.15.03.2025).

⁸⁷ DÜLGER, TAŞKIN, s. 180.

⁸⁸ DEMİR, s. 80.

uyuşmazlıkları genel anlamda Yargıtay tarafından verilen kararlar dikkate alınarak çözümlenmekteydi. Yargıtay Ceza Genel Kurulu bilişim araçları kullanılmak suretiyle işlenen suçlar bakımından 1998 yılında vermiş olduğu kararında bu suçlar bakımından suçun işlendiği yerin “gönderilen paranın sanığın banka hesabına geçmesi ile suçun tamamlanmış olup bu menfaatten sanığın fiilen yararlanması şart değildir. Sanık banka hesabına kaydedilen bu para üzerinde tasarruf etme, birtakım işlemlerde bulunma yetkisine sahiptir” şeklinde hüküm kurarak suçun işlendiği yerin mağdurun, sanıkların hesabına para yatırdığı yer neresi ise orası olduğuna kanaat getirmiştir⁸⁹.

Teknolojik gelişmelere paralel olarak bankacılık sistemlerinin de gelişmesi ve değişmesi ile beraber Yargıtay’ın çalışmamızın da konusunu oluşturan bilişim yoluyla hırsızlık ve diğer bilişim suçları bakımından yetkili mahkemelerin belirlenmesi ile ilgili süreç içerisinde değişen içtihatlarına rastlamaktayız. Yargıtay 2006 yılında vermiş olduğu bir kararında bilişim sistemlerinin kullanılıp (internet yoluyla) müşterinin banka hesabına girilerek sanığın hesabına havale yapıldığı anda suç işlendiğinden müşterinin parası üzerindeki tasarruf imkanının da ortadan kalktığı bu anda suçun tamamlanmış sayıldığına ve suçun işlendiği yerin de müşterinin banka hesabının bulunduğu yer olduğuna hükmetmiştir⁹⁰. Yine Yargıtay 2008 yılında vermiş olduğu başka bir benzeri kararında sanıklar tarafından yakınının hesabından paranın başkası adına havale edilmesi anında suçun tamamlandığı bu noktada yakınının hesabının bulunduğu yer mahkemesinin yetkili mahkeme olduğuna hükmetmiştir⁹¹.

Yine doktrinde Yargıtay kararlarının aksine ilk zamanlar doğrudan veya dolaylı bilişim suçları bakımından genel yetkili mahkemenin yani suçun işlendiği yerin bu suçlara bağlı olarak menfaatin sağlandığı yer olarak kabul edilmesi görüşü hakimdi⁹². Yargıtay da süreç içerisinde doktrinde kabul edilen bu görüşe uygun kararlar vermeye başlayarak doğrudan veya dolaylı bilişim suçları bakımından suç yerinin haksız menfaatin sağlandığı yer olduğunu kabul etmiştir⁹³. Yargıtay doktrinde yer alan görüşlere uyarak istikrarlı bir şekilde bir süre vermiş olduğu kararlarında da doktrindeki görüşlere paralel olarak mağdurun hesabında bulunan parayı banka hesabına yatırdığı anda bu para üzerindeki hakimiyetini kaybetmiş olduğunu ve bu nedenle bilişim araçlarının kullanılması suretiyle işlenen hırsızlık veya dolandırıcılık gibi suçlar bakımından suçun işlendiği yerin bu paraların banka hesabından haksız yere alınmasından sonra paranın yatırıldığı yer yani menfaatin elde edildiği yer olduğunu kabul etmiştir⁹⁴. Bu noktada suçun faili ile failin bu suçu işlerken kullandığı bilişim sistemi aynı yerdeyse

⁸⁹ Y. CGK, T. 17.03.1998, E. 1998/6-29, K. 2008/99: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T. 02.03.2025).

⁹⁰ Y. 5. CD, T. 06.12.2006, E. 2006/11791, K. 2006/9930: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.15.03.2025).

⁹¹ Y. 6. CD, T. 02.06.2008, E. 2008/555, K. 2008/12249: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.15.03.2025); Y. 5. CD, T. 17.11.2009, E. 2009/10498, K. 2009/12701: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.15.03.2025).

⁹² YAŞAR, GÖKCEN, ARTUÇ, s. 4625; BAKICI, s. 293.

⁹³ Y. 11. CD, T. 13.07.2006, E. 2006/4044, K. 2006/6680: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.15.03.2025).

⁹⁴ Y. 5. CD, T. 12.03.2015, E. 2015/3891, K. 2015/8236: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.15.03.2025); Y. 5. CD, T. 03.03.2015, E. 2015/2823, K. 2015/7763: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T. 15.03.2025); Y. 15. CD, T. 13.02.2017, E. 2016/4981, K. 2017/5923: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.15.03.2025); Y. 15. CD, T. 18.11.2019, E. 2019/7173, K. 2019/11835: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.15.03.2025); Y. 15. CD, T. 11.11.2019, E. 2019/6216, K. 2019/11341: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.15.03.2025); Y. 15. CD, T. 24.02.2020, E. 2019/12271, K. 2020/222599: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.15.03.2025).

failin bilişim sistemini kullanarak parayı kendi hesabına havale ettiği yerin suç yeri olduğu kabul edilmekteydi⁹⁵. Fail ile bilişim sisteminin farklı yerlerde olması durumunda ise suçun bir bütün olarak ele alınması gerekeceğinden failin bulunduğu yer yerleşim yeri olarak kabul edilmekteydi⁹⁶.

Ancak Yargıtay'ın 2017 yılı içerisinde yetki uyuşmazlıklarıyla ilgili ihtisas dairesi olan 5. Ceza Dairesi bilişim araçlarıyla işlenen hırsızlık suçlarına benzer nitelik taşıyan ve başka bir dolaylı bilişim suçu olarak karşımıza çıkan bilişim yoluyla işlenen dolandırıcılık suçunda yetkili mahkemenin paranın havale edildiği yer yani müşterinin tarafından paranın sanığın hesabına havale edildiği yer olduğuna kanaat getirerek menfaatin temin edildiği yerin, suçun işlendiği yer olarak kabul edilmeyip bu hareketlerin suçun tamamlanmasından sonraki hareketler olduğuna kanaat getirmiştir⁹⁷.

Yargıtay 5. Ceza Dairesinin 7331 sayılı yasa ile birlikte CMK'nın 12/6. maddesine eklenen istisnai yetki düzenlemesinin yürürlüğe girdiği 13.07.2021 tarihinden sonra vermiş olduğu kararlarında da benzer şekilde hem dolandırıcılık hem de bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle hırsızlık suçlarında menfaatin Türkiye'nin herhangi bir yerinden elde edilebilecek olması nedeniyle suçun işlendiği yer yani suça konu yetkili mahkemenin menfaate konu paranın çekildiği veya ulaştığı hesabın bulunduğu yer olmadığını; paranın müşterinin uhdesinden çıktığı yer olduğunu kabul etmiştir⁹⁸.

Örneğin Mersin'de yaşayan A'nın Mersin'de bulunan banka hesabına bir şekilde suç tarihinde Malatya'da olan B şahsı internet üzerinden girip belirli bir miktar parayı Adana'da bulunan banka hesabına aktarsın. B şahsı bu parayı Diyarbakır'daki banka ATM'sinden çektiği olayda 7331 sayılı yasa ile birlikte yapılan mağdurun yerleşim yeri mahkemesinin de yetkili olduğuna dair değişiklik göz önüne alınarak müşterinin paranın uhdesinden çıktığı yer olan Mersin bu suç bakımından suçun işlendiği yer olarak kabul edilecektir. Ayrıca soruşturma ve kovuşturma bakımından da Mersin savcılığı ve mahkemeleri yetkilidir.

SONUÇ

Çalışmamızın konusunu oluşturan 5237 sayılı TCK'nın 142/2-e maddesinde düzenlenen *"Bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle...İşlenmesi hâlinde, beş yıldan on yıla kadar hapis cezasına hükmolunur."* düzenlemesine konu olan suç gibi doğrudan veya dolaylı bilişim suçu olarak kabul edilen suç sayılarının çeşidinin her geçen gün arttığını görmekteyiz. Adalet Bakanlığı istatistiklerine bakıldığında 2023 yılı içerisinde 5237 sayılı TCK'nın *Bilişim Alanında Suçlar* başlıklı 243-246.

⁹⁵ ÖNDİN, s.325.

⁹⁶ ÖNDİN, s.325.

⁹⁷ Y. 5. CD, T. 09.11.2017, E. 2017/6076, K. 2017/4890: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.16.03.2025); Y. 5. CD, T. 11.12.2017, E. 2017/6403, K. 2017/5338: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.16.03.2025); Y. 5. CD, T. 11.12.2017, E. 2017/6391, K. 2017/5326: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.16.03.2025).

⁹⁸ Y. 5. CD, T. 11.11.2021, E. 2021/2563, K. 2021/5590: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.16.03.2025); Y. 5. CD, T. 01.12.2020, E. 2020/5909, K. 2020/13830: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.16.03.2025); Y. 5. CD, T. 01.12.2020, E. 2020/5804, K. 2020/13822: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.16.03.2025); Y. 5. CD, T. 22.05.2023, E. 2023/5379, K. 2023/6496: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.16.03.2025); Y. 5. CD, T. 08.07.2024, E. 2024/6489, K. 2024/8187: <https://karararama.yargitay.gov.tr>, (E.T.16.03.2025).

maddelerinde düzenlenen suçlar bakımından soruşturma açılan dosya sayısının 269.215 olduğu⁹⁹ ancak 2022 yılı için bu sayının 287.470 olduğu¹⁰⁰ görülmektedir. Yine 2021 yılında 5237 sayılı TCK'nın *Bilişim Alanında Suçlar* başlıklı 243-246. maddelerinde düzenlenen suçlar bakımından soruşturma açılan dosya sayısının 214.323 olduğu¹⁰¹ görülmektedir. Söz konusu istatistiki verilerden de anlaşılacağı üzere bilişim alanından işlenen suçların sayısı önceki yıllara göre ciddi şekilde artmıştır. Bu artış o kadar ciddi boyutlarda sürmektedir ki Hakimler ve Savcılar Kurulu tarafından alınan ilke karar kapsamında doğrudan veya dolaylı bilişim suçları için özel ihtisas mahkemeleri bile kurulmuştur¹⁰².

Bu sayısal ve çeşitlilik bakımından ortaya çıkan artış bu suçlarla mücadele eden gerek yargı mensupları gerekse de kolluk güçleri açısından çeşitli zorlukları da beraberinde getirmektedir. Bu suçlar bakımından yer yönünden yetkili savcılıkların veya mahkemelerin belirlenmesi çoğu durumda hemen mümkün olmadığından dolayı yargı mercileri arasında yaşanan yetki uyuşmazlıkları, özellikle delillerin hemen toplanması konusunda ciddi zorluklara sebebiyet vermektedir. Yetkili yargı mercilerinin belirlenmesi aşamasında geçen süre çoğu durumda mevcut delillerin karartılması veya yok olması sonucunu doğurmaktadır. Yine yetkiyle ilgili olarak ortaya çıkan belirsizlik dosya taraflarının adalete erişimini güçleştirmekte ve tarafların makul sürede, hakkaniyete uygun olarak yargılanmalarını engellemektedir. Bu durum aynı zamanda yer yönünden yetki bakımından ortaya çıkan olumlu veya olumsuz yetki uyuşmazlıklarını çözmekle görevli yargı mercilerinin de iş yoğunluğunu artırmaktadır. Yetki uyuşmazlıklarını çözmeleri için gerek Bölge Adliye Mahkemelerinde gerekse de Yargıtay'da ihtisas daireleri oluşturulmuştur.

Yer yönünden yetkili mahkemenin bilişim suçları bakımından belirlenmesi ile ilgili olarak çalışmamızda da belirtildiği üzere Yargıtay kararları önemli bir yere sahiptir. Gerek 7331 sayılı yasa ile birlikte yapılan düzenleme sonrasında gerekse de bu düzenleme öncesinde doğrudan veya dolaylı bilişim suçları bakımından yüksek mahkemece verilen kararlar büyük önem arz etmektedir. Önceki cümleyi tekrar etmiş. Bu alanda ihtisas dairesi olarak belirlenen Yargıtay 5. Ceza Dairesinin istisnai yer yönünden yetki kuralının uygulanması ve mahkemeler arasında dosyanın gidip gelmesinin önüne geçmek amacıyla 7331 sayılı yasa ile birlikte getirilen *mağdurun yerleşim yeri mahkemesi de yetkilidir* düzenlemesine uygun olarak mağdurun hesabından paranın havale edildiği yerin suçun işlendiği yer olarak kabul ettiğini görmekteyiz. Bilişim sistemlerinin teknolojik gelişmeler, şehirlerin büyümesi ve insanların iş, eğitim, ailevi sebeplerle sürekli olarak yer değiştirdiği düşünüldüğünde kanun koyucunun, doğrudan veya dolaylı bilişim suçları bakımından istisnai bir yetki düzenlemesi yapmasından ziyade, bu suçlar bakımından ayrı bir başlık altında yetkili mahkemeyi herhangi bir tartışmaya mahal vermeyecek

⁹⁹ Söz konusu istatistikler için bkz. https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/22042024115644ADalet_ist-2023CALISMALARI59.pdf, (E.T.16.03.2025).

¹⁰⁰ Söz konusu istatistikler için bakınız: https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/29032023141410adalet_ist-2022cal%C4%B1sma100kapakl%C4%B1.pdf, (E.T.16.03.2025).

¹⁰¹ Söz konusu istatistikler için bkz. https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/9092022143819adalet_ist-2021.pdf (E.T.16.03.2025).

¹⁰² Söz konusu karar için bkz. <https://www.hsk.gov.tr/Eklentiler/30112021092825112021-1229pdf.pdf> (E.T.16.03.2025).

şekilde belirlemesinin daha isabetli olacağı kanaatindeyiz. Özellikle mağdurun yerleşim yeri ile hesabının bulunduğu yerin birbirinden farklı mahaller olması durumunda, mahkemeler arasında olumlu veya olumsuz yetki uyuşmazlığının çıkması tıpkı 7331 sayılı yasa öncesinde olduğu gibi kaçınılmaz olacaktır.

KAYNAKÇA

- AYDIN, D. (2021) Dolandırıcılık Suçu. Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, (11)2, 649-705.
- BAKICI, S. (2008). 5237 Sayılı Yasa Kapsamında Ceza Hukuku Özel Hükümleri (1. b., Cilt 1). Ankara.
- BOZDOĞAN AKBULUT, B. (2000). Bilişim Suçları. Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, (8)2, 545-555.
- BAYRAKTAR, K., YILDIZ, A.K., AKSOY RETORNAZ, E., AKYÜREK, G., EVİK, A.H., KANGAL, Z.T., MEMİŞ KARTAL, P., SINAR, H., SONAY EVİK, V., ALTUNÇ, S., AYTEKİN İNCEOĞLU, A., BOSTANCI BOZBAYINDIR, G., ERMAN, B. (2021). Özel Ceza Hukuku- IV (1. b). İstanbul.
- CENTEL, N., ZAFER, H., ÇAKMUT, Ö. (2017). Kişilere Karşı İşlenen Suçlar (4. b., Cilt 1). İstanbul.
- DEMİR, R. (2022). Ceza Muhakemesi Kanunu Şerhi (1. b). Ankara.
- DÜLGER, M.V. (2023). Bilişim Suçları ve İnternet İletişim Hukuku (10. b). Ankara.
- DÜLGER, M.V., TAŞKIN, Ş.C. (2024). Ceza Muhakemesi Hukuku (2. b). Ankara.
- EKİNCİ, M., ESEN, S. (2005). Hırsızlık, Yağma, Güveni Kötüye Kullanma, Dolandırıcılık, Hileli ve Taksirli İflas, Karşılıksız Yararlanma, Belgelerde Sahtecilik ve Bilişim Alanında Suçlar (1. b). Ankara.
- ESEN, S. (2007). Malvarlığına Karşı Suçlar, Belgelerde Sahtecilik ve Bilişim Alanında Suçlar (1. b). Ankara.
- GÖKCEN, A., ALŞAHİN, M.E., ÇAKIR, K. (2023). Ceza Muhakemesi Hukuku (8. b). Ankara.
- HAKERİ, H. (2024). Ceza Hukuku Genel Hükümler (30. b). Ankara.
- İHTİYAROĞLU, U. (2020). Bilişim Sistemine Girme Suçunun Yargı Kararları Bağlamında İncelenmesi. Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi, 10(2). 406-440.
- KARAKEHYA, H. (2023). Ceza Muhakemesi Hukuku (5. b). Eskişehir.
- KOCA, M. (2005). 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Malvarlığına Karşı İşlenen Suçlar. Kazancı Hukuk, İşletme ve Maliye Bilimleri Dergisi, (5), 67-92.
- KOCA, M., ÜZÜLMEZ, İ. (2024). Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler (9.b). Ankara.
- KORKMAZ, F. (2024). Bilişim Sistemleri Aracılığıyla Haksız Çıkar Sağlamaya Yönelik Bazı Fiillerin Hukuki Nitelendirilmesinde Karşılaşılan Sorunlar. Bilişim ve Hukuk (G. OKUYUCU ERGÜN, Editör). Ankara.
- KORKMAZ, F. (2020). Dolandırıcılık Suçunun Bilişim Sistemlerinin Araç Olarak Kullanılması Suretiyle İşlenmesi. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, (69)3, 1415-1436.
- MAHMUTOĞLU, F. (2013). Türk Ceza Kanununda Yer Alan Bilişim Alanındaki Suçlar ve Karşılaşılan Sorunların Yargı Kararları Işığında Değerlendirilmesi. Journal of Istanbul University Law Faculty, (71)1, 855-889.

- ÖNDİN, H. B. (2020). Bilişim Suçlarında Suçun İşlendiği Yer ve Zaman. *Terazi Hukuk Dergisi*, (15)162, 320-337.
- ÖZBEK, V.Ö., DOĞAN, K., BACAŞIZ, P. (2023). *Ceza Muhakemesi Hukuku* (16. b). Ankara.
- ÖZSOY, N. (2019). Yargıtay Kararları Işığında Doğrudan Bilişim Suçları. *Yaşar Hukuk Dergisi*, (1)2, 295-352.
- PARLAR, A. (2016). *Asliye Ceza Davaları* (1. b). Ankara.
- SOYASLAN, D. (2016). *Ceza Muhakemesi Hukuku* (6. b). Ankara.
- ŞAHİN, C., GÖKTÜRK, N. (2023). *Ceza Muhakemesi Hukuku* (14. b). Ankara.
- ŞEN, E. (2012). Hırsızlık Suçları. *Ankara Barosu Dergisi*, (3), 320-357.
- TARAKÇIOĞLU, Z.E. (2021). Kripto Varlıklar ve Ceza Hukuku Sorumluluğu. *Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, (11)2, 295-352.
- TEZCAN, D., ERDEM, M. R., ÖNOK, R. M. (2010). *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku* (7. b). Ankara.
- TOROSLU, N., FEYZİOĞLU, M. (2016). *Ceza Muhakemesi Hukuku* (16. b). Ankara.
- ÜNVER, Y., HAKERİ, H. (2024). *Ceza Muhakemesi Hukuku* (22. b). Ankara.
- YALÇIN, C. (2024). Hırsızlık Suçunun Bilişim Sistemlerinin Kullanılması Suretiyle İşlenmesine İlişkin Bazı Tespit ve Değerlendirmeler. *Bilişim ve Hukuk* (G. OKUYUCU ERGÜN, Editör). Ankara.
- YAŞAR, O., GÖKCAN, H.S., ARTUÇ, M. (2014). *Türk Ceza Kanunu: Cilt-4 (Madde 141-186)* (2. b). Ankara.
- YAVUZ, B. (2023). Bilişim Sisteminin Kullanılması Yoluyla İşlenen Hırsızlık Suçu. *Bursa Barosu Dergisi*, (48)123, 62-66.
- YENİGÜN, B. (2024). Uygulamada ve Yargıtay Kararlarında Doğrudan Bilişim Suçları (4. b). Ankara.
- YENİSEY, F., KUNTER, N. (2010). *Ceza Muhakemesi Hukuku* (18. b). İstanbul.
- YENİSEY, F., SİEBER, U., OKTAR, S., BAŞER DOĞAN, Z. (2021). Bilişim Teknolojisi ile Globalleşen Dünyadaki Tehlikelerin Önlenmesi ve Ceza Hukuku (1 b). Ankara.
- YENİSEY, F., NUHOĞLU, A. (2023). *Ceza Muhakemesi Hukuku* (11. b). Ankara.
- YILMAZ, E.C., GÖNEN, S., ULUS, H.İ. (2016). Bilişim Alanında İşlenen Suçlar Üzerine Bir İnceleme. *Bilişim Teknolojileri Dergisi*, (9)3, 229-236.
- YILMAZ, S. (2011). 5237 Sayılı TCK'nın 244. Maddesinde Düzenlenen Bilişim Alanındaki Suçlar. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, (23)92, 62-100.
- YILMAZ, S. (2023). *Türk Ceza Hukuku Sisteminde Siber Suçlar* (2. b). Ankara.
- ZAFER, H., CENTEL, N. (2021) *Ceza Muhakemesi Hukuku* (20. b). İstanbul.